NARODOWE CENTRUM KULTURY

Co to jest KRAN?

Czy to cała bateria mocowana przy zlewie, umywalce lub wannie, czy może tylko wylewka (rurka, z której wycieka woda), czy też sam zawór (pokrętło, którym odkręcamy i zakręcamy wodę, ściślej: wypływ wody)? No cóż – takie niuanse są istotne dla hydraulika, któremu tłumaczymy, że zepsuł się nam KRAN. Słowniki proponują iście salomonowe rozwiązanie, definiując KRAN po prostu jako ‘urządzenie do zamykania i otwierania dopływu cieczy lub gazu’. Dawniej KRAN oznaczał również ‘dźwig’. Dzisiaj w tym znaczeniu używają KRANU tylko specjaliści. Samo słowo przetrwało jednak w połączeniu KRAN ZDJĘCIOWY, czyli ‘urządzenie do płynnego przemieszczania kamery filmowej’. Warto wiedzieć, że dawny KRAN ‘dźwig’ zapożyczyliśmy z języka niemieckiego (dlatego w czasie akcji spolszczania zapożyczeń został zamieniony na DŹWIG), natomiast KRAN do zakręcania i odkręcania wody to zapożyczenie rosyjskie (które przetrwało sobie w polszczyźnie ogólnej do dzisiaj).